Lietas Nr. 19210080825
K69-0610-25/4
ECLI:LV:KURT:2025:0924.19210080825.4.S

Kurzemes rajona tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā /Datums AA/

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Madars Plepis,
piedaloties prokurorei Diānai Šķinķei,
aizstāvei Antrai Čirkšei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 168.[1] panta un 132.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ ļaunprātīgi nepildīja nolēmumu par aizsardzību pret vardarbību, proti:

ar Kurzemes rajona tiesas /Datums S/ lēmumu lietā Nr./Numurs/ /Persona A/ noteikti pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļi, tostarp, aizliegums atgriezties un uzturēties mājoklī /Adrese B/, kā arī aizliegums atrasties minētajam mājoklim tuvāk par 50 metriem.

Ar minēto tiesas lēmumu /Persona A/ iepazīstināts /Datums Z/, ko viņš apliecinājis ar savu parakstu.

Neskatoties uz tiesas noteiktajiem aizliegumiem, zinot par krimināltatbildību to nepildīšanas gadījumā, /Persona A/ /Datums Y/, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz plkst.20.00, ieradās un uzturējās mājoklī /Adrese B/ līdz /Datums F/ plkst.7.45, kad Valsts policijas darbinieki viņu aizturēja.

Ar šādām savām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] Turklāt /Persona A/ izteica draudus nodarīt smagu miesas bojājumu, ja ir bijis pamats baidīties, ka šie draudi var tikt izpildīti, proti:

/Datums X/ ap plkst.7.30 /Persona A/, atrodoties /Adrese B/, savstarpēja konflikta laikā ar /Persona B/, dusmu vadīts, /Persona B/ izteica draudus, lietojot frāzes, ka izmetīs viņu no dzīvokļa un iznīcinās, ar mērķi iebiedēt un radīt iespaidu, ka izteiktie draudi tiks īstenoti, atvēzēja dūri un pagrūda /Persona B/.

Ņemot vērā to, ka /Persona A/ jau iepriekš pret /Persona B/ bija pielietojis vardarbību un draudus, bija agresīvi noskaņots pret viņu, /Persona B/ viņam izteiktos draudus uztvēra kā reālus un pamatoti baidījās par savu veselību, uzskatot, ka /Persona A/ izteiktie draudi var tikt izpildīti un viņam var tikt nodarīts smags miesas bojājums.

Ar šādām savām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 132.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[3] /Persona A/ savu vainu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atzina pilnīgi, par viņa vainu norādītos pierādījumus un noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju neapstrīdēja, tiesas sēdē izteica lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi daļā par vainu. Cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju 3000,00*euro* par morālo aizskārumu atzina daļēji, proti, 100,00 *euro* apmērā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā, kā arī nav pretrunu, kuras būtu nepieciešams novērst tiesas izmeklēšanā.

Ņemot vērā lietas dalībnieku viedokļus, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma neveikt lietā pierādījuma pārbaudi, jo tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam celtajās apsūdzībās, viņa darbības noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 168.[1] panta un 132.panta pirmās daļas ir kvalificētas pareizi un viņš ir sodāms.

Ievērojot apstākli, ka kaitējuma kompensācijas apmērs neietekmē noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, tiesa nolēma veikt pierādījumu pārbaudi daļā par pieteiktās morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta otrajai daļai.

Ņemot vērā minēto, ka lieta tiek izskatīta neizdarot pierādījumu pārbaudi attiecībā uz apsūdzību, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, pierādījumu analīze un to uzskaitījums attiecībā uz apsūdzībā norādītiem apstākļiem nav nepieciešams.

[4] Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta un ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.

Krimināllikuma 168.[1] panta sankcijā paredzēts sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu.

Krimināllikuma 132.panta pirmās daļas sankcijā paredzēts sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, /Persona A/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi klasificējami kā mazāk smagi noziegumi. /Persona A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 168.[1] pantā vērsts pret ģimenes interesēm, tāpat tika apdraudētas personas neaizskaramības intereses, tiesības būt pasargātam no jebkāda veida vardarbības no savstarpēji saistītu personu puses. Saskaņā ar Krimināllikuma 168.[1]pantā noteikto krimināatbildība iestājas par ļaunprātīgu tiesas nolēmuma nepildīšanu. Savukārt /Persona A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 132.panta pirmajā daļā vērsts pret personas veselības saglabāšanas interesēm. Vērtējot šī noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu secināms, ka ir tikušas aizskartas cietušā intereses, cietušajam bija pamats baidīties par savu veselību, uzskatot, ka /Persona A/ izteiktie draudi var tikt izpildīti un viņam var tikt nodarīts smags miesas bojājums.

[5] Par /Persona A/ personību noskaidrots, ka ir Latvijas Republikas pilsonis,faktiskā dzīvesvieta Liepājā, pašlaik nestrādā, pastāvīgu ienākumu nav, ieguvis vidējo izglītību, šķīries, apgādībā divas personas, veselības problēmu nav, ir atsevišķi psihiskās uzvedības traucējumi. Tāpat apsūdzētais tiesas sēdē informēja, ka izcieš iepriekš piemērotos sodus – sabiedrisko darbu un probācijas uzraudzību. Vēlas doties strādāt uz ārzemēm, lai nopelnītu iztiku.

Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka apsūdzētais vairākkārt pārkāpis piemērotos drošības līdzekļus. Iepriekš vairākkārt sodīts administratīvi, tāpat sodīts vairākkārt krimināli – gan Latvijas Republikā, gan ārvalstīs. Pēdējo reizi sodīts ar Dienvidkurzemes prokuratūras /Datums N/ prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 168.[1] panta ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem. Prokurora priekšraksts par sodu stājies spēkā /Datums T/. Ar Kurzemes rajona tiesas /Datums W/ lēmumu /Persona A/ noteikts galīgais sods pēc Dienvidkurzemes prokuratūras /Datums N/ prokurora priekšraksta par sodu un Kurzemes rajona tiesas /Datums U/ sprieduma ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem, sabiedrisko darbu uz 180 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Lēmums stājies spēkā /Datums V/. Sods nav izciests, sodāmība nav dzēsta.

Tāpat tiesa konstatē, ka pirms šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas /Persona A/ ar Kurzemes rajona tiesas /Datums U/ spriedumu iepriekš sodīts arī par Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar sabiedrisko darbu uz 130 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem, kā arī sodīts par Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 140 stundām.

Galīgais sods /Persona A/ noteikts ar sabiedrisko darbu uz 180 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka šos konkrētos noziedzīgos nodarījumus /Persona A/ izdarījis neizciesta soda laikā.

[5.1] Nosakot /Persona A/ piemērojamo sodu veidu, tiesa ņem vērā apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļus, kā arī noziedzīgo nodarījumu smagumu un sekas.

Prokurore tiesas sēdē lūdza apsūdzētajam /Persona A/ noteikt sodu pēc Krimināllikuma 168.[1] panta īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā uz 2 mēnešiem un pēc Krimināllikuma 132.panta pirmās daļas brīvības atņemšanas

veidā uz 4 mēnešiem.

Aizstāve lūdza minētos sodus mīkstināt.

[5.2] Izvērtējot lietā noskaidroto apsūdzētā raksturojošo informāciju tiesa secina, ka apsūdzētā attieksme pret likumu ievērošanu ir nihilistiska, apsūdzētais savas personīgās vajadzības nostāda augstāk par likuma ievērošanu, turklāt noziedzīgie nodarījumi tiek izdarīti ignorējot sabiedrības intereses un šajā gadījumā ignorētas ģimenes intereses. Turklāt viens no /Persona A/ izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem vērsts pret cietušā dzīvības un veselības saglabāšanas interesēm, .jo draudi nodarīt smagu miesas bojājumu rada reālas briesmas personas veselībai un dzīvībai.

Apsūdzētais /Persona A/ noziedzīgos nodarījumus izdarījis neizciesta soda laikā, kā arī noziedzīgie nodarījumi izdarīti neilgi pēc tam, kad ar Dienvidkurzemes prokuratūras/Datums N/ prokurora priekšraksta par sodu /Persona A/ sodīts par Krimināllikuma 168.[1] pantā izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Minētais priekšraksts par sodu stājies spēkā /Datums T/. Lai arī prokurora priekšraksts par sodu nebija vēl stājies spēkā noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdī, tomēr apsūdzētajam bija zināms par tajā noteikto soda veidu un mēru, tā izciešanas nosacījumiem un kārtību, kā arī tā pārkāpšanas sekām, taču apsūdzētais pretēji tam, trīs dienas pēc šī prokurora priekšraksta par sodu pieņemšanas, turpinājis pārkāpt citu personu intereses un izdarīja jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Līdz ar to, tiesa uz sprieduma pasludināšanas brīdi secina, ka /Persona A/ turpinājis izdarīt analogu noziedzīgu nodarījumu pēc Krimināllikuma 168.[1] panta, lai arī viņš vēl faktiski par to nebija ticis sodīts, taču viņam bija zināms par viņam piemēroto soda veidu un mēru un tā pārkāpšanas sekām.

Tiesa būtisku nozīmi piešķir faktam, ka jauni noziedzīgi nodarījumi tikuši pastrādāti neizciesta soda laikā.

Vērtējot noziedzīgo nodarījuma apstākļus, proti, /Persona A/, zinot, ka viņamar Kurzemes rajona tiesas /Datums S/ lēmumu lietā Nr./Numurs/ noteikti pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļi, tostarp, aizliegums atgriezties un uzturēties mājoklī /Adrese B/, kā arī aizliegums atrasties minētajam mājoklim tuvāk par 50 metriem, viņš mērķtiecīgi atkārtoti devies uz minēto adresi, tādējādi /Persona A/ ignorējis nolēmumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Tāpat /Persona A/ cietušajam izteica draudus nodarīt smagu miesas bojājumu. Ņemot vērā arī tiesas sēdē noskaidroto, ka apsūdzētais jau iepriekš pret cietušo bija izturējies vardarbīgi, kā arī to, ka viņš turpina pārkāpt viņam piemērotos drošības līdzekļus arī lietas iztiesāšanas laikā, tiesa secina, ka apsūdzētajam piemīt nihilistiska attieksme pret sabiedrībā pastāvošo tiesisko kārtību, viņš savas intereses nostāda augstāk par sabiedrības drošību un citu personu tiesībām uz veselības neaizskaramību, drošu dzīvi sabiedrībā, kā arī mieru un drošību savā dzīvesvietā.

Tiesa nonāk pie pārliecības, ka apsūdzētais šobrīd ikdienā neprot vai nevēlas izvēlēties tiesiskas uzvedības modeli, nerēķinās ar savas darbības sekām un ignorē likuma prasības, kā arī apdraud citu personu, ģimenes un sabiedrības locekļu intereses.

[5.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturto daļu, brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglākiem sodiem.

Tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 168.[1] panta sankcijā paredzētais sods sabiedriskais darbs šajā lietā neatbilst soda mērķim, ņemot vērā nodarījumu raksturu, apsūdzētā personību un sabiedrībai radīto apdraudējumu. Bez tam kā redzams iepriekš piemērotais sods – sabiedriskais darbs nav atturējis /Persona A/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Arī Krimināllikuma 168.[1] panta sankcijā paredzētais naudas sods /Persona A/ nav nosakāms, jo tas nebūtu adekvāti izdarītā nozieguma raksturam un vainīgā personībai, kā arī neatbilstu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā norādītajam soda mērķim.

[5.4] Tiesa secina, ka probācijas uzraudzības soda piemērošana nav lietderīga un neatbilst soda mērķim, jo apsūdzētais līdzšinējā rīcībā nav izrādījis ne mazāko gatavību mainīt savu uzvedību vai ievērot valstī noteiktās

normas. Kā arī iepriekš piemērotais sods – sabiedriskais darbs, nav atturējis /Persona A/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kasliecina, ka apsūdzētais nav izdarījis nekādus secinājumus.

Turklāt, tiesas ieskatā ņemams vērā fakts, ka, ievērojot Valsts policijas /Datums R/, /Datums Q/ un /Datums P/ sniegto informāciju, /Persona A/ vairākkārt pārkāpis viņam noteikto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē šajā kriminālprocesā, kā arī citos kriminālprocesos.

Turklāt no krimināllietas materiāliem secināms, ka kriminālprocess, kas uzsākts /Datums O/, ir uzsākts pēc Krimināllikuma 168.[1]panta par to, ka /Datums O/ apsūdzētais plkst.6.50 atradies pie nama /Adrese A/, pie nama kāpņutelpas, kur atrodas dzīvokļi Nr./Numuri/.

Minēto apsūdzētais apliecināja arī tiesas sēdē, ka devies pie mātes, bet nav vēlējies satikties ar cietušo. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka apsūdzētais ir pārkāpis noteikto drošības līdzekli šajā kriminālprocesā, tas ir, aizliegumu tuvoties noteiktām personām un vietām.

Lai arī no Sodu reģistrā redzamās informācijas secināms, ka /Datums O/ uzsāktais kriminālprocess ir izbeigts, tomēr, tas nemaina faktu, ka šajā kriminālprocesā tika pārkāpts piemērotais drošības līdzeklis. Tiesas ieskatā, tas ir būtisks pārkāpums, tam nav gadījuma raksturs un tas tieši norāda uz apsūdzētā personības iezīmēm, proti, ka, viņam ir nihilistiska attieksme pret noteikto ierobežojumu un pienākumu ievērošanu. Tiesas ieskatā, kamēr persona nav nonākusi pie secinājuma, ka viņam uzliktie pienākumi un ierobežojumi ir jāpilda un jāievēro, tikmēr probācijas uzraudzības sods nav piemērojams arī par mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu.

/Persona A/ ir demonstrējis vienaldzību pret iepriekš piemērotā soda izpildi, proti, sabiedriskā darba soda izciešanu un piemēroto drošības līdzekļu izpildi. Tiesas ieskatā, šāda apsūdzētā attieksme liecina, ka viņš nav izpratis iepriekš piemērotā soda veida jēgu un nav bijis gatavs pildīt ar to saistītos pienākumus, kā arī ar drošības līdzekļiem saistītos pienākumus. Lai arī uz noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdi nebija stājies spēkāDienvidkurzemes prokuratūras /Datums N/ prokurora priekšraksts par sodu ar kuru /Persona A/ sodīts pēc Krimināllikuma 168.[1] panta, taču viņam bija zināms par tajā noteikto soda veidu un mēru, tā izciešanas nosacījumiem un kārtību, kā arī tā pārkāpšanas sekām. Līdz ar to minētais norāda, ka probācijas uzraudzības sods, kas pēc būtības ir saistīts ar pienākumu patstāvīgu izpildi konkrētā gadījumā nebūs efektīvākais soda mērķa sasniegšanai.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka /Persona A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 168.[1]pantā, piemērojams sods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, savukārt par /Persona A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 132.panta pirmajā daļā, ievērojot noziedzīgā nodarījuma raksturu, arī to, ka tas pastrādāts narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmē, kā arī to, ka radīts kaitējums cietušajam, piemērojams sods brīvības atņemšanas veidā, jo iepriekš piemērotais sods nav sasniedzis soda mērķi, kā arī navatturējis /Persona A/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, turpretī /Persona A/ pārkāpis viņam piemērotos drošības līdzekļus un ignorējis gan ar iepriekš piemērotā soda, gan ar viņam piemēroto drošības līdzekļu saistītos pienākumus.

[5.5] Senāts jau iepriekš ir uzsvēris nepieciešamību tiesas spriedumā sniegt individualizētu nosakāmā soda izvērtējumu, tajā skaitā izvērtējot gan personību raksturojošās ziņas, gan noziedzīgā nodarījuma raksturu un kaitējumu, kā arī citus apstākļus, kuriem ir būtiska nozīme individualizēta soda noteikšanā (*Senāta 2022. gada 5. jūlija lēmuma lietā Nr. SKK-1/2022,ECLI:LV:AT:2022:0705.11816006914.4.L, 13.1. punkts*).

Ievērojot minēto, tiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā, ka apsūdzētais, neskatoties uz agrāko sodāmību un iepriekš piemērotajiem drošības līdzekļiem, turpina rīkoties prettiesiski, ignorē tiesas noteiktos aizliegumus un rada reālus draudus citu personu drošībai. Tāpēc tiesa secina, ka soda mērķis nav sasniedzams, piemērojot vieglākus soda veidus, kas paredzēti Krimināllikuma 168.[1] panta sankcijā, kā arī piemērojot probācijas uzraudzību attiecībā uz abiem noziedzīgiem nodarījumiem. Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemērojams soda veids, kas saistīts ar brīvības atņemšanu par abiem izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Tiesa ir pārliecināta, ka brīvības atņemšanas sods pildīs gan audzinošo, gan preventīvo funkciju – sodīt apsūdzēto par izdarīto, atturēt no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, un panākt, lai apsūdzētais pilda likumus, tajā skaitā tiesas spriedumu, kā arī aizsargāt sabiedrības drošību, tādējādi sasniedzot soda mērķi.

[6] Nosakot apsūdzētajam soda mēru par noziedzīgajiem nodarījumiem, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētā /Persona A/ darbībās abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, konstatē vienu atbildību mīkstinošu apstākli, proti, to, kaapsūdzētais atzinis vainu un izdarīto

nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu, par /Persona A/ atbildību pastiprinošu apstākli abos noziedzīgajos nodarījumos atzīstams, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, un saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu, par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli abos noziedzīgajos nodarījumos atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmē.

Nosakot sodu par minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

Tiesa uzskata, ka noziedzīgu nodarījumu recidīvs apsūdzētā veiktajās darbībās, norāda uz to, ka soda sankcijai jābūt pietiekami bargai, lai apsūdzētais izdarītu secinājumus, kā arī turpmāk atturētos no jaunu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas.

Tiesa atzīst, ka nav pamata apsūdzētajam noteikt mazāku soda mēru, kā to lūdz aizstāve. Nesamērīgi mīksta soda noteikšana šajā gadījumā neveicinās soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprinās ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā tas vairākkārt norādīts arī Augstākās tiesas lēmumos (*sk. Augstākās tiesas 2014.gada 30.septembra lēmums lietā Nr. SKK-306/2014 (Nr. 11519004512); 2015.gada 21.decembra lēmums lietā Nr. SKK743/2015 (Nr. 11096214814)*).

[6.1] Konstatējot vienu atbildību mīkstinošu apstākli un divus atbildību pastiprinošus apstākļus, tiesa uzskata, ka par Krimināllikuma 168.[1] pantā izdarīto noziedzīgo nodarījumu /Persona A/ sods nosakāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem, proti,tā mēru nosakot virs vidējās soda mēra robežas, kas ir samērīgs sods par apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Tāpat, konstatējot vienu atbildību mīkstinošu apstākli un divus atbildību pastiprinošus apstākļus, tiesa uzskata, ka par Krimināllikuma 132.panta pirmajā daļā izdarīto noziedzīgo nodarījumu /Persona A/ sods nosakāms ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, tā mēru nosakot virs likumā noteiktā minimālā apmēra un zem vidējā apmēra, kas ir samērīgs sods par apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

[6.2] Sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības tiesa nosaka saskaņā ar Krimināllikuma 50.pantu, piemērojot apsūdzētajam labvēlīgāko – daļējo saskaitīšanu. Nosakot galīgo sodu, tiesa ņem vērā norādītos atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī to, ka apsūdzētais sadarbojies ar tiesu, nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

Piemērojot daļēju sodu saskaitīšanas principu, tiesa arī ņem vērā apsūdzētā izteikto nožēlu par izdarīto un vēlmi risināt savas problēmas, tādējādi, iespējams, arī laboties un dzīvot likumpaklausīgu dzīvi.

Līdz ar to /Persona A/ pēc noziedzīgu nodarījumu kopības galīgais sods nosakāms ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu /Persona A/ brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā ieskaitāms aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no /Datums F/ plkst.07.45 līdz /Datums E/ un no /Datums D/ līdz /Datums C/, kas atbilst 3 mēnešiem un 2 brīvības atņemšanas dienām.

Bez tam, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.panta 5.[1] daļu notiesājoša sprieduma rezolutīvajā daļā norāda tiesas lēmumu par apsūdzētajam piespriesto galīgo sodu, kas jāizcieš, kad ir noteikts sods par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un ir ieskaitīti ar brīvības atņemšanu saistīto drošības līdzekļu termiņi.

Ievērojot minēto, /Persona A/ galīgais sods, kas jāizcieš uz sprieduma pasludināšanas brīdi – brīvības atņemšana1 mēnesis 28 dienas. Soda izciešana skaitāma no /Datums B/.

Tiesas ieskatā noteiktie sodi apsūdzētajam par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem uzskatāmi par individualizētiem un humāniem un tieši šādi sodi veicinās arī soda prevencijas uzdevuma izpildi. Tiesa uzskata, ka

šādi sodi ir atzīstami par samērīgiem un atbilst Krimināllikuma 35.pantā norādītajam soda mērķim.

[7] Apsūdzētajam /Persona A/ /Datums J/ piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums, un ņemot vērā, ka nav mainījušies drošības līdzekļa piemērošanas pamats un apstākļi, proti, vēl joprojām pastāv augsts risks, ka apsūdzētais var izdarīt jaunus noziegumus un izvairīties no sprieduma izpildes, apcietinājums saglabājams līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

[8] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu, personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmā daļa noteic, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmo daļu, cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā. Pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām — tikai jānorāda. (..).

Civillikuma 1635.pantā noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Cietušais /Persona B/ pieteica kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārumu 3000,00*euro*. Tiesas sēdē cietušais norādīja, ka no apsūdzētā /Persona A/ viņš jau ilgstoši cieš gan emocionāli, gan fiziski. Cietušais piedzīvojis bailes iet uz veikalu, pa ielu un tās saglabājušās vēljoprojām. Minētais negatīvi ietekmējis attiecības ar dzīvesbiedri. Tāpat nācās apmeklēt policijas iestādi, lai informētu policiju par apsūdzētā mēģinājumiem sazināties ar viņu. Apsūdzētā darbības ir redzējuši arī kaimiņi, kas radījušas cietušajam neērtības. Notikušais esot ietekmējis cietušā psihisko veselības stāvokli, tas ir, cietušajam radušās grūtības gulēt, izveidojusies trauksmes sajūta, kā arī atrodoties uz ielas, cietušais jūtas nedroši, izjūt bailes par savu veselību un dzīvību.

Tiesa uzskata, ka cietušā /Persona B/ pieteiktā morālā kaitējuma kompensācija ir

apmierināma daļēji, proti nevis 3000,00 *euro*, bet gan 740,00 *euro* apmērā.

Likumdevējs ir noteicis tiesai tiesības lemt par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru pēc sava ieskata, jo jautājuma komplicētības un individualitātes dēļ likumā nav iespējams uzskaitīt visus gadījumus, kad kompensācija ir piešķirama, un noteikt tās apmēru katrā konkrētā gadījumā. Vienlaikus likumdevējs norādījis vairākus kritērijus kompensācijas apmēra noteikšanai un kaitējuma kompensācija uzskatāma par atbilstīgu nodarījumam tikai tad, ja šie kritēriji ir izvērtēti.

[8.1] Kompensācijas apmēra noteikšanas kritēriji ir norādīti Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā, kas noteic, ka tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā: 1) radīto mantisko zaudējumu apmēru; 2) noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu; 3) nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu; 4) morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu; 5) psihiskas traumas.

/Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 132.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas, saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, atzīstams par mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu.

Noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajam /Persona B/ ir nodarītas morālas ciešanas, bet fiziskas ciešanas nav nodarītas.

[8.2] Vērtējot morālā aizskāruma publiskumu, tiesa konstatē, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums nav uzskatāms par īpaši publisku.

[8.3] Vērtējot morālā aizskāruma dziļumu, tiesa ņem vērā ciešanu pakāpes: 1.vieglas ciešanas – īslaicīgas, bez paliekošām sekām; 2.vidēja smaguma ciešanas – raksturojas ar ietekmi uz indivīda psihisko un fizisko labklājību; 3.smagas ciešanas – raksturojas ar simptomātiku, kuras novēršanai nepieciešama profesionāla iejaukšanās; 4.sevišķi smagas ciešanas – noved pie personības transformācijas (psihiskas saslimšanas); 5.ciešanas, kuras izraisa pilnīgu personas sabrukumu (*sk. /Datums I/ Augstākas tiesas tiesu prakses apkopojumu "Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" 18.3 punktu*).

Ņemot vērā cietušā sniegtās liecības tiesas sēdē, tiesa konstatē, /Persona B/ noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarītas vieglas ciešanas – īslaicīgas, bez paliekošām sekām.

Tiesa nekonstatē, ka noziedzīgā nodarījuma rezultātā /Persona B/ būtu radīta kāda psihiska saslimšana.

Morālā kaitējuma kompensācija /Persona B/ pienākas saistībā ar vieglām psihiskām ciešanām – bailēm satikt apsūdzēto /Persona A/ jebkurā vietā – veikalā, uz ielas, pat dzīvesvietā, kā arī bailēm, ka apsūdzētais var savus draudus izpildīt un nodarīt viņam fiziskas ciešanas.

[8.4] Morālā kaitējuma kompensācijai ir jāpilda taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkcija. Tai ne tikai jāsniedz mierinājums personai, kuras tiesības tikušas aizskartas, bet arī jāattur vainojamā persona no līdzīgu aizskārumu izdarīšanas nākotnē.

Nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai ir jābūt pārliecinātai, ka noteiktā summa būs taisnīgs apmierinājums cietušajam un, ka tas dos pamatu samierināšanai starp aizskāruma nodarītāju un cietušo kā starp saprātīgiem cilvēkiem.

Tiesai nav šaubu, ka /Persona B/ ir nodarīts morāls aizskārums un viņam ir tiesības saņemt kompensāciju par šo aizskārumu.

Tiesa atzīst, ka, nosakot kompensācijas par morālo aizskārumu lielumu, ir jāņem vērā /Datums H/ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojumā par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā 21.punktā rekomendēto, tostarp par draudiem izdarīt slepkavību un nodarīt smagu miesas bojājumu nosakāmo atlīdzību no 200,00 līdz 1500,00 latiem, t.i. no 284,57 līdz 2134,31*euro*, taču ievērojot nosacījumus, ka kopš minētās tiesu prakses pagājuši vairāk kā 10 gadi un valstī kopumā ir vērojama ekonomikas izaugsme un iedzīvotāju labklājības līmeņa celšanās, ko apliecina tādi faktori kā minimālā mēnešalga, iztikas minimums, iedzīvotāju vidējie ieņēmumi, kas ik gadu palielinās. Pie šādiem apstākļiem, ja /Datums H/ morālo kaitējuma kompensāciju par draudiem izdarīt slepkavību un nodarīt smagu miesas bojājumu noteica 1 līdz 7,5 minimālo mēnešalgu (tobrīd minimālās mēnešalgas apmērs sastādīja 200 lati) ietvaros, tad /Datums G/, kad valsts noteiktā minimālā mēnešalga bija 740,00*euro*, kompensācijas apmērs nosakāms robežās no 740,00 līdz 5550,00 *euro*.

Tiesa, vērtējot morālā aizskāruma dziļumu, konstatēja, ka cietušajam noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarītas vieglas ciešanas, kas raksturojas ar ietekmi uz indivīda psihisko labklājību, neietekmējot fizisko labklājību. Līdz ar to, morālā kompensācija kopā nosakāma 740,00 *euro*apmērā, kas piedzenama no apsūdzētā /Persona A/, bet pārējā daļā kompensācija par morālo aizskārumu2260,00 *euro* kriminālprocesā nav nosakāma.

[8.5] Ja cietušais uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta trešo daļu, viņam ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

[9] Kriminālprocesa 368.panta pirmā daļa noteic, ka procesuālos izdevumus ar tiesas nolēmumu piedzen no notiesātajiem, izņemot šā panta trešajā, ceturtajā un sestajā daļā minētos gadījumus (..).

Krimināllietā konstatēti procesuālie izdevumi 365,10 *euro*par aizstāves Antras Čirkšes valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā.

Lai arī apsūdzētajam nav darbavietas, tomēr apsūdzētais ir darbspējīga persona, kurš ilgstoši nav atrisinājis savas ikdienas problēmas, lai gūtu legālus ienākumus. Tiesa nekonstatē likumā noteiktos apstākļus, kuru dēļ apsūdzētais /Persona A/ būtu atbrīvojams no šo procesuālo izdevumu samaksas, tādēļ, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, tie pilnā apmērā piedzenami no apsūdzētā valsts labā, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai.

[10] Kriminālprocesā nav mantas, kurai uzlikts arests.

[11] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 134.panta otro daļu, lietai pievienotos dokumentus ar tajos iekļauto saturisko informāciju – trīs kompaktdiskus, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – turpināt glabāt pie krimināllietas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 514.panta pirmo un otro daļu, 520., 523., 524., 527. – 531.pantu, tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

/Persona A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 132.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.pantu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un pēc noziedzīgu nodarījumu kopības galīgo sodu /Persona A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu /Persona A/ brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā ieskaitīt aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no /Datums F/ plkst.07.45 līdz /Datums E/ un no /Datums D/ līdz /Datums C/, kas atbilst 3 (trīs) mēnešiem un 2 (divām) brīvības atņemšanas dienām.

/Persona A/ galīgais sods, kas jāizcieš uz sprieduma pasludināšanas brīdi ir brīvības atņemšana uz 1 (vienu) mēnesi 28 (divdesmit astoņām) dienām.

Soda izciešanu skaitīt no /Datums B/.

/Persona A/ piemēroto drošības līdzekli – apcietinājums – atstāt spēkā līdz spriedums stājas spēkā.

Piedzīt no /Persona A/ par labu /Persona B/ morālā kaitējuma kompensāciju 740,00*euro* apmērā, nosakot termiņu tās labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājuma apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Pārējā daļā morālā kaitējuma kompensāciju 2260,00 *euro* kriminālprocesā nenoteikt.

Piedzīt no /Persona A/ valsts labā procesuālos izdevumus par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā 365,10*euro*, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Lietai pievienotos dokumentus ar tajos iekļauto saturisko informāciju – 3 (trīs) kompaktdiskus, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – turpināt glabāt pie krimināllietas.

Spriedumu var pārsūdzēt un protestēt 10 (desmit) darbdienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā no pilna sprieduma pieejamības dienas.

Pilns spriedums sagatavots un pieejams no /Datums A/.

Tiesnesis M. Plepis